

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 10 maart 2023
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2016/0139(COD)

5103/1/23
REV 1 ADD 1

VISA 2
COWEB 2
COMIX 5
CODEC 5
PARLNAT 32

MOTIVERING VAN DE RAAD

Betreft: Standpunt van de Raad in eerste lezing, met het oog op de vaststelling van een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1806 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld (Kosovo*)

- Motivering van de Raad
- Aangenomen door de Raad op 9 maart 2023

* Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244/1999 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

I. INLEIDING

1. De Commissie heeft op 4 mei 2016 een voorstel¹ ingediend voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot schrapping van de verwijzing naar "Kosovo *" in bijlage I (visumplicht) en tot invoeging van dezelfde verwijzing in bijlage II (visumvrijstelling) bij wat nu Verordening (EU) 2018/1806 is. In haar eindverslag over de uitvoering van het stappenplan voor visumliberalisering² heeft de Commissie bevestigd dat Kosovo aan de vereisten had voldaan, met dien verstande dat Kosovo op de dag waarop dit voorstel door het Europees Parlement en de Raad zou worden goedgekeurd, de overeenkomst inzake grensafbakening met Montenegro moest hebben geratificeerd en zijn staat van dienst op het gebied van de bestrijding van georganiseerde misdaad en corruptie moest hebben bevorderd.
2. In juli 2018 heeft de Commissie een verslag³ uitgebracht waarin werd geconcludeerd dat Kosovo aan deze twee resterende voorwaarden had voldaan middels de ratificering van de grensafbakeningsovereenkomst met Montenegro.
3. Het Europees Parlement heeft op 28 maart 2019 zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld en het Commissievoorstel daarbij goedgekeurd. De oorspronkelijke rapporteur, mevrouw Tanja Fajon (S&D, SI), werd in 2022 vervangen door de heer Thijs Reuten (S&D, NL).
4. In de Raad hebben de voorbereidende instanties de bespreking van het Commissievoorstel in 2016 opgeschort, aangezien aan de twee resterende voorwaarden moest zijn voldaan *voordat* het dossier opnieuw wordt besproken. In 2018 en 2020 werden ook verdere besprekingen gehouden.
5. In 2022 stemde de Commissie ermee in schriftelijk verslag uit te brengen over de door Kosovo geboekte verdere vooruitgang. Zodoende gaf zij gevolg aan het reeds lang bestaande verzoek van de Raad. In het non-paper van de Commissie met daarin de actuele stand van zaken inzake belangrijke ontwikkelingen op voor de lidstaten van groot belang zijnde gebieden werd geconcludeerd dat Kosovo de vooruitgang op alle belangrijke gebieden die in het stappenplan voor visumliberalisering worden genoemd, verder heeft geconsolideerd en dat bijgevolg de basis voor de aanbeveling van de Commissie van 2018 om houders van een Kosovaars paspoort vrij te stellen van de visumplicht voor kort verblijf, volledig geldig bleef.

¹ Doc. 8670/1/16 REV 1.

² Doc. 8764/16.

³ Doc. 11295/18 + ADD 1 REV 1.

6. Na de presentatie van het non-paper van de Commissie heeft de Raad de besprekingen van het dossier hervat. Het Comité van permanente vertegenwoordigers heeft op 30 november 2022 mandaat verleend tot het openen van onderhandelingen met het Europees Parlement⁴.
7. De onderhandelingen zijn kort daarna van start gegaan. Na een eerste technische vergadering op 12 december 2022 werd op 14 december 2022 in Straatsburg een politieke dialoog belegd. De twee wetgevers hebben een akkoord bereikt door een compromis te vinden over de weinige nog resterende knelpunten op technisch niveau.
8. Op 20 december 2022 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers de definitieve compromistekst met het oog op een akkoord geanalyseerd en vervolgens bevestigd⁵.
9. Op 12 januari 2023 heeft de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) van het Europees Parlement het politieke akkoord bevestigd en op 13 januari 2023 heeft de voorzitter van LIBE de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers schriftelijk laten weten dat, indien de Raad de verordening in eerste lezing goedkeurt, het Parlement na bijwerking van de tekst door de juristen-linguïsten het standpunt van de Raad in zijn tweede lezing zal goedkeuren.
10. Ierland neemt niet deel aan de vaststelling van de verordening, en deze is niet bindend voor, noch van toepassing op Ierland, aangezien de verordening een ontwikkeling vormt van de bepalingen van het Schengenacquis, waaraan Ierland niet deelneemt.
11. Wat IJsland, Noorwegen, Zwitserland en Liechtenstein betreft, vormt de verordening een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis.
12. Wat Bulgarije, Cyprus en Roemenië betreft, vormt de verordening een rechtsbesluit dat op het Schengenacquis voortbouwt of op een andere wijze daaraan is gerelateerd in de zin van de respectieve toetredingsakten.

⁴ Doc. 15462/22.

⁵ Doc. 16276/22.

II. DOEL

13. Doel van de verordening is de verwijzing naar "Kosovo *" over te hevelen van bijlage I (lijst van visumplichtige landen) naar bijlage II (lijst van landen die visumvrij zijn) bij Verordening (EU) 2018/1806. Als gevolg daarvan zullen houders van een Kosovaars biometrisch paspoort visumvrijstelling genieten voor korte verblijven (d.w.z. maximaal 90 dagen binnen een periode van 180 dagen) in de Europese Unie.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

14. Het Europees Parlement en de Raad hebben onderhandelingen gevoerd met het oog op een akkoord op basis van een standpunt van de Raad in eerste lezing dat het Parlement zonder wijzigingen in zijn tweede lezing zou kunnen goedkeuren. De tekst van het standpunt van de Raad in eerste lezing komt volledig tot uiting in het compromis dat de twee wetgevers, bijgestaan door de Europese Commissie, hebben bereikt.
15. Het standpunt van de Raad in eerste lezing beoogt de doelstelling om houders van een Kosovaars paspoort vrij te stellen van de visumplicht te verzoenen met een aantal bezwaren in verband met de risico's op het gebied van migratie en veiligheid.
16. In dat verband is de datum van invoering van de visumliberalisering gekoppeld aan de inwerkingtreding van het Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias), om ten volle gebruik te maken van het nieuwe IT-systeem van de EU, dat onder meer tot doel heeft bij te dragen tot een hoog niveau van veiligheid en illegale immigratie te voorkomen door een grondige beoordeling van reizigers die van de visumplicht zijn vrijgesteld, voorafgaand aan hun aankomst bij de doorlaatposten aan de buitengrenzen.
17. In het standpunt van de Raad in eerste lezing wordt erkend dat het tijdschema voor de ingebruikneming van de IT-systemen van de EU moet worden herzien, en wordt duidelijk gemaakt dat visumliberalisering in ieder geval uiterlijk vanaf 1 januari 2024 van toepassing zal zijn indien de ingebruikneming van Etias verder zou worden uitgesteld.

18. In het standpunt van de Raad in eerste lezing wordt verder de nadruk gelegd op twee punten. Ten eerste: het belang van de samenwerking van Kosovo op het gebied van overname, met name door op dit gebied met de lidstaten overeenkomsten of regelingen te sluiten, voor zover deze nog niet bestaan, met volledige inachtneming van het beginsel van non-refoulement. Deze aansporing heeft geen invloed op de standpunten van de lidstaten over de status van Kosovo. Ten tweede wordt in het standpunt van de Raad in eerste lezing benadrukt hoezeer het van belang is het visumbeleid van Kosovo af te stemmen op dat van de Unie, teneinde irreguliere migratie naar het Schengengebied te voorkomen.

IV. CONCLUSIE

19. Het standpunt van de Raad in eerste lezing komt volledig overeen met het compromis dat het Europees Parlement en de Raad met de hulp van de Commissie hebben bereikt.
20. Dit compromis is bevestigd door de brief van 13 januari 2023 van de voorzitter van de Commissie LIBE aan de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers. Daarin laat de voorzitter van de Commissie LIBE weten dat hij de leden van deze commissie en vervolgens de plenaire vergadering zal aanbevelen het standpunt van de Raad in eerste lezing zonder amendementen aan te nemen tijdens de tweede lezing door het Europees Parlement, nadat de tekst door de juristen-linguïsten van beide instellingen is bijgewerkt.
-